

2024-1

GESCHILLENINSTANTIE VERLOSKUNDE

Beslissing naar aanleiding van het op 23 mei 2024 in behandeling genomen geschil tussen:

A,

wonende te C,
klaagster,

en

B,

gevestigd te C,
verweerster, hierna ook de verloskundigenpraktijk.

1. De procedure

Klaagster heeft op 16 oktober 2023 over verloskundigenpraktijk B een klacht ingediend bij de hiervoor aangestelde klachtenfunctionaris. Verloskundigenpraktijk B heeft een schriftelijke reactie gegeven. De klachtprocedure is vervolgens op 11 maart 2024 afgerond. De afloop was voor klaagster onbevredigend.

Klaagster heeft zich op 15 april 2024 tot de Geschilleninstantie Verloskunde gewend met een verzoek tot geschilbeslechting. Klaagster heeft in dit verband het griffiegeld van € 50,- betaald. Verloskundigenpraktijk B is bij de Geschilleninstantie Verloskunde aangesloten. Klaagster en genoemde verloskundigenpraktijk zijn hiermee overeengekomen hun geschil bij bindend advies door de Geschilleninstantie Verloskunde (verder te noemen: de geschilleninstantie) te laten beslechten. Het geschil is op 23 mei 2024 in behandeling genomen.

De geschilleninstantie heeft in dat verband kennisgenomen van de volgende stukken:

- de geschilmelding met de bijlagen;
- het verloskundig dossier;
- het verweer.

De mondelinge behandeling van het geschil heeft plaatsgevonden op 28 juni 2024. Partijen waren aanwezig, klaagster in aanwezigheid van een vriendin, en de verloskundigenpraktijk in de persoon van verloskundigen D, E en F. Ook aanwezig was tolk G. Zij heeft hetgeen werd besproken voor klaagster vertaald in het Luganda.

2024-1

2. Waar gaat het geschil over en wat is de beslissing?

2.1 Klaagster is op 10 september 2023 bevallen van een kindje dat niet langer in leven was. Achteraf is (onder meer) gebleken dat er een knoop in de navelstreng zat. Klaagster is van mening dat de verloskundigen van verloskundigenpraktijk B de knoop over het hoofd hebben gezien en dat dit anders was geweest als de controles nauwkeuriger waren uitgevoerd. Klaagster is ook van mening dat de knoop de oorzaak is geweest van het overlijden van haar kindje.

2.2 Verloskundigenpraktijk B vindt het erg wat er is gebeurd, maar geeft aan dat de verloskundigen niet bedacht hoefden en konden zijn op een knoop in de navelstreng. Er waren ook geen signalen dat er problemen waren met het kindje (zoals minder leven) die aanleiding gaven voor nader onderzoek. Het is ook niet gebleken dat het kindje is overleden ten gevolge van de knoop in de navelstreng. Deskundigen hebben dit niet kunnen bevestigen.

2.3 De geschilleninstantie komt tot de conclusie dat de verloskundigen niet onzorgvuldig hebben gehandeld. De geschilleninstantie licht dat hierna toe.

3. Wat is er precies gebeurd?

3.1 Klaagster, geboren op 12 april 1994, en gevlucht uit Oeganda, heeft zich in verband met een zwangerschap op 8 maart 2023 tot Verloskundigenpraktijk H gewend. In verband met de noodzaak tot goede begeleiding dicht bij de plaats van (bijzondere) opvang, is de verloskundige zorg voor klaagster overgedragen aan verloskundigenpraktijk B. Klaagster is aldaar op 23 maart 2023, bij een zwangerschap van 15 weken, voor het eerst gezien.

3.2 Klaagster heeft aansluitend een aantal periodieke controles en echoscopisch onderzoek gehad, waaronder een structureel echoscopisch onderzoek in de tweede termijn (TTSEO). Bij deze controles en onderzoek werden wat het kindje van klaagster betreft, geen bijzonderheden opgemerkt. Klaagster zelf had gedurende de zwangerschap last van onderbuikklachten en veelvuldig braken, waarvoor zij bij een zwangerschapsduur van 34⁺⁴ weken enige tijd in het ziekenhuis opgenomen geweest.

3.3 Op 9 september 2023, zij was toen 39⁺² weken zwanger, heeft klaagster in verband met onderbuikklachten contact opgenomen met de verloskundigenpraktijk. De dienstdoende verloskundige is vervolgens op huisbezoek gekomen. Bij uitwendig onderzoek kon de verloskundige geen harttonen van het kindje waarnemen. De verloskundige heeft hierop besloten met klaagster naar het ziekenhuis te gaan. In het dossier heeft de verloskundige van deze controle de volgende aantekening gemaakt:

2024-1

'HB vanwege menstruatieachtige krampend gevoel onderin de buik sinds gisteren. Loze aandrang en pijn bij mictie. Buik wordt niet hard. Geen vbv, geen vw verlies. Oogt niet in partu. Bij aankomst gaat ze eerst zoontje verschonen. Bij uitvragen naar leven voelen: all the time.

RR 90/50. Urine: nitriet-, leuko++ DD/cystitis.

UO: soepele uterus. rug links, geen ct te vinden.

B/ 2^e lijn gebeld voor echo hart. In de auto gestapt richting zh. 16.32 arrive.

-->> zowel klin VK J als gyn K Geen hartactie kunnen waarnemen.

IUVD bevestigd (...).

3.4 Op 10 september 2023 is klaagster bevallen van een levenloos meisje.

3.4.1 Uit onderzoek van de placenta en de navelstreng is gebleken dat er een knoop in de navelstreng zat. Ook is gebleken een bacteriële infectie van de placenta. Van het onderzoek is het volgende verslag gemaakt:

'Macroscopie: Placenta is compleet met navelstreng en vliezen.

Afmetingen placenta: 19 x 18 x 3 cm

Nettogewicht: 560 gram De foetale zijde is glad glanzend grijsgroen van kleur met een normaalvaatpatroon.

Maternale zijde met glad en intact cotyledonenpatroon en toont geen bloedstolsel/delle.

Er is geen bij-placenta aanwezig.

Op doorsnede sponzig placentaparenchym, roodbruin van kleur.

Er worden geen infarcten/bloedingen en geen calcificaties aangetroffen.

De navelstreng heeft een centrale insertie en een lengte van 49 cm met een doorsnede van 1,8 cm en is oedemateus aspect en is beigegroen van kleur. D

e navelstreng toont zeven windingen en op doorsnede drie vaten. Op 12,5 cm van het einde wordt een ware knoop aangetroffen. Zie macrofoto.

De vliezen zijn compleet met een marginale insertie en is beigegroen transparant van aspect.

Tevens wordt er perifeer in de placenta met vliezen bloeding aangetroffen.

(...)

Microscopie

Ontsteking in de navelstreng: nee

Ontsteking in de vliezen: neutrofiële granulocyten in chorion ((sub-)chorionitis)

Ontsteking in de choriaalplaat: nee

Ernst chorio-amnionitis (vliezen en/of choriaalplaat): ernstig

Ontsteking choriale (foetale) vaten: aanwezig

Rijping parenchym: normaal

Conclusie:

Complete placenta aangeleverd. AD bij parlus 39+3 weken. Doodgeboren kind.

Nettogewicht 560 gram (P68).

Er is een ernstig (sub-)chorionitis met foetale ontstekingsreactie in de vaten van de choriaalplaat.'

Een obductie heeft niet plaatsgevonden.

2024-1

3.5 In de kraamweek hebben de verloskundigen van verloskundigenpraktijk B drie huisbezoeken gebracht.

3.6 Op 21 november 2023 heeft klagster een afrondend gesprek gehad met de gynaecoloog van het ziekenhuis.

4. Wat houdt het geschil in?

Het geschil heeft betrekking op de verloskundige zorg door verloskundigenpraktijk B. Klagster verwijt verloskundigenpraktijk B dat de controles van de verloskundigen onvoldoende nauwkeurig zijn geweest, waardoor zij de knoop in de navelstreng niet hebben opgemerkt, en waardoor haar kindje is overleden. Klagster verlangt van de geschilleninstantie dat bij bindend advies wordt vastgesteld dat haar klacht gegrond is.

Klagster verlangt voorts van de geschilleninstantie dat wordt vastgesteld dat zij recht heeft op een schadevergoeding vanwege het ondervonden psychisch leed door het overlijden van haar kindje. Klagster heeft veel verdriet van de gebeurtenis.

5. Wat is het verweer?

De verloskundige heeft de klacht en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen bestreden. Voor zover nodig wordt daarop hieronder ingegaan.

6. Wat zijn de overwegingen van de geschilleninstantie?

De norm

6.1 Vooropgesteld wordt dat het onverwachte overlijden van het kindje van klagster een intens verdrietige gebeurtenis is geweest, die ook nu nog zijn sporen nalaat. De geschilleninstantie heeft hier oog voor, maar het neemt niet weg dat het de taak van de geschilleninstantie is om op basis van de relevante en vaststaande feiten en omstandigheden te beoordelen of de verloskundigen van verloskundigenpraktijk B bij de zorgverlening aan klagster tijdens haar zwangerschap buiten de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening zijn getreden. Dit is een beoordeling van de zorgvuldigheid van het handelen van de verloskundigen tot en met de laatste controle. De wetenschap dat het kindje is overleden speelt bij de beoordeling van het handelen geen rol. De geschilleninstantie dient bij de beoordeling de toen geldende stand van de wetenschap te betrekken en dat geldt ook voor hetgeen toen in de beroepsgroep als norm was aanvaard. Deze norm wordt onder meer ingevuld door de gedragsregels en de richtlijnen van de beroepsgroep.

2024-1

Het handelen van de verloskundigen

6.2 Wat die beroepsnormen betreft, stelt de geschilleninstantie in relatie tot de klacht vast dat de reguliere verloskundige begeleiding van een zwangere vrouw onder meer het beoordelen van de gezondheidssituatie van de foetus door middel van echoscopisch onderzoek omvat. De geschilleninstantie heeft uit het verloskundig dossier, het verweer en de uitleg van de verloskundigen ter zitting kunnen opmaken dat dit onderzoek ook meerdere keren heeft plaatsgevonden. Daarbij is, zoals dat hoort, onder meer gekeken hoeveel vaten de navelstreng heeft. Het echoscopisch onderzoek van een foetus omvat echter, anders dan klaagster meent, niet een onderzoek naar mogelijke knopen in de navelstreng. De reden voor het ontbreken van dit onderzoek is allereerst dat dergelijke knopen moeilijk op te sporen zijn maar bovenal dat er geen zinvolle interventies zijn op het moment dat een knoop wel zou worden ontdekt. Dat de verloskundigen geen knoop in de navelstreng hebben gezien of niet actief hebben gekeken of er mogelijk een knoop in de navelstreng zat, betekent dan ook niet dat zij onzorgvuldig hebben gehandeld. Daar komt bij dat er ook geen andere redenen waren om klaagster of de foetus nader te onderzoeken. Zo voelde klaagster het kindje tot en met de laatste controle steeds goed bewegen.

6.3 De klacht van klaagster is daarom ongegrond, met als gevolg dat de geschilleninstantie ook niet toekomt aan een beoordeling van het causaal verband tussen de door de verloskundigen geboden zorgverlening en het overlijden van het kindje van klaagster en evenmin toekomt aan een begroting van de schade.

Ten overvloede

6.4 Een en ander neemt niet weg dat de geschilleninstantie heeft gezien hoezeer klaagster met het verlies van haar kindje kampt. De verloskundigen hebben dat ook gesignaleerd en hebben aangegeven het te betreuren dat klaagster het contact met hen heeft verbroken; zij hadden graag meer voor klaagster betekend. De geschilleninstantie spreekt in dat verband de hoop uit dat verloskundigenpraktijk B thans alsnog een rol kunnen spelen in het in contact brengen van klaagster met vrouwen die hetzelfde is overkomen, wat klaagster graag zou willen, zo heeft de geschilleninstantie begrepen.

De geschilleninstantie hecht er om redenen van duidelijkheid voor klaagster voorts aan op te merken dat het feit dat het overlijden van het kindje niet aan onjuist handelen van de verloskundigen kan worden geweten, niet wil zeggen dat het overlijden dan in verband moet worden gebracht met gedrag van klaagster zelf. Net zomin als er aanwijzingen zijn voor fouten van de verloskundigen, zijn er aanwijzingen voor fouten van klaagster. Belangrijker voor de acceptatie van de situatie is evenwel wellicht nog dat de medische oorzaak van het overlijden van het kindje onduidelijk is gebleven. Klaagster is ervan overtuigd geraakt dat de knoop in de navelstreng de oorzaak is geweest, maar dergelijke knopen (ontstaan tijdens de

2024-1

zwangerschap) worden pas aangetrokken tijdens de passage van het kindje door het geboortekanaal en leiden bij een normale conditie van de navelstreng hoogst zelden tot een fatale knoop. Daar komt bij dat uit het PA-verslag van de patholoog uit het ziekenhuis niet blijkt dat de oorzaak van het overlijden in de knoop ligt. De conclusie van het PA-verslag lijkt eerder te duiden op de ontsteking als mogelijke oorzaak, maar ook dat is onzeker. Omdat het de geschilleninstantie is gebleken dat de gynaecoloog die de bevalling heeft begeleid meer uitleg kan geven doet de geschilleninstantie klaagster tot slot de suggestie om contact te zoeken met deze gynaecoloog.

7. De beslissing

De Geschilleninstantie Verloskunde stelt bij bindend advies vast dat:

- de klacht, inhoudende dat de controles van de verloskundigen onvoldoende nauwkeurig zijn geweest, waardoor het kon gebeuren dat zij de knoop in de navelstreng niet hebben opgemerkt, ongegrond is;
- er geen redenen zijn voor een schadevergoeding.

Aldus beslist op 12 juli 2024 door:

mr. dr. R.P. Wijne, voorzitter,

H.C. Baerveldt en S.L.J. Valk, leden-verloskundigen,

mr. C.G. Versteeg, lid-jurist,

B.M.H. Raadsen Tielenius Kruijthoff, lid-cliëntenorganisatie,

bijgestaan door E. van Mackelenbergh, secretaris.